

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KZD.410.001.05.2023

Pan
Bartłomiej Łukasz Chmielowiec
Rzecznik Praw Pacjenta
ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Biuro Rzecznika Praw Pacjenta, ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bartłomiej Łukasz Chmielowiec, Rzecznik Praw Pacjenta, od 30 października 2017 r. ²
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontrolerzy	1. Rafał Zyzik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZD/1/2023 z 2 stycznia 2023 r. 2. Justyna Justyńska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZD/2/2023 z 2 stycznia 2023 r. 3. Magdalena Odachowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KZD/14/2023 z 20 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 1-6)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na 2022 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 66 – Rzecznik Praw Pacjenta. Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,

¹ Dalej: Biuro Rzecznika Praw Pacjenta lub Biuro.

² Dalej: Rzecznik Praw Pacjenta lub Rzecznik.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 66 w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych/ analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

W zakresie wykonania planu finansowego Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych⁴ celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2022 r. planu finansowego Funduszu pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności oraz podejmowanych działań przez dysponenta Funduszu.

W zakresie wykonania planu finansowego Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych ocenie podlegały w szczególności:

- planowanie i wykonanie kosztów oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,
- gospodarowanie wolnymi środkami,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- dokonanie analizy kosztów i wydatków majątkowych,
- analiza realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2022 r. Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

A. Część 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

Poniesione przez Rzecznika w 2022 r. wydatki służyły realizacji zadań Rzecznika Praw Pacjenta. W wyniku kontroli 13% zrealizowanych wydatków budżetu państwa stwierdzono, że Biuro dokonało płatności w łącznej wysokości 131,5 tys. zł (0,8%

⁴ Dalej: Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych lub Fundusz.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

wydatków ogółem) w wyniku postępowania udzielonego z pominięciem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶, mimo braku faktycznych przesłanek do dokonania takiego wyłączenia.

Wystąpiły przypadki zawierania umów cywilnoprawnych na realizację bieżących zadań, które powinny być wykonywane w ramach umów o pracę.

Nastąpił spadek liczby Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego⁷ zatrudnionych w Biurze. W 2022 r. Biuro zatrudniało jedynie 21 Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego.

Sprawozdania przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach oraz zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

B. Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych

W 2022 r. dysponent Funduszu realizował zadania dotyczące świadczeń kompensacyjnych.

Wysokość wydatków Funduszu nie przekraczała planu finansowego. Płynność finansowa Funduszu nie była zagrożona.

Sprawozdania przedstawiały wiarygodne dane o przychodach i kosztach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację zadań Funduszu.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

A. Dysponent części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

W 2022 r. zrealizowane dochody budżetowe wyniosły 69,6 tys. zł i w stosunku do planu, który został ustalony w wysokości 30,0 tys. zł, stanowiły 231,9%. Dochody zrealizowane w 2021 r. wyniosły 107,8 tys. zł. Rozbieżność planu dochodów budżetowych w stosunku do dochodów faktycznie wykonanych w 2021 r. wynikała z faktu, że pochodziły one przede wszystkim z kar nakładanych przez Rzecznika i były trudne do oszacowania.

Na koniec 2022 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 66 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie ogółem 602,2 tys. zł. W przypadku należności wymagalnych – zaległości, czynności windykacyjne prowadzone były samodzielnie lub przez organy egzekucyjne.

Na koniec 2022 r. nie wystąpiły należności przedawnione.

(akta kontroli str. 7-12, 805-827, 1110, CD poz. 914)

⁶ T.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, dalej: ustawa *Prawo zamówień publicznych* lub Pzp.

⁷ Dalej: Rzecznik Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego lub Rzecznik lub RzPPSP.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

2. Wydatki

OBSZAR

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W 2022 r wydatki budżetowe zostały zrealizowane w kwocie 17 192,7 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu po zmianach (17 222,0 tys. zł). W porównaniu do 2021 r. nastąpił wzrost wydatków o 1462,2 tys. zł, tj. o 9,3%. W strukturze zrealizowanych wydatków najwyższy udział miały wynagrodzenia osobowe oraz pochodne od tych wynagrodzeń, które stanowiły 69,5% poniesionych wydatków (11 944,0 tys. zł), zakup usług pozostałych stanowił 9,1% wydatków (1 557,9 tys. zł), opłaty za administrowanie i czynsze za wynajem budynków, lokali i pomieszczeń garażowych przeznaczono 8,1% wydatków (1 387,2 tys. zł), wynagrodzenia bezosobowe 3,0% (520,6 tys. zł), a zakup materiałów i wyposażenia 2,3% wydatków (403,4 tys. zł).

Wydatki bieżące stanowiły 95,6% wydatków ogółem (16 437,7 tys. zł), wydatki w ramach współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej 2,8% (474,4 tys. zł)⁹, wydatki majątkowe 1,6% (273,7 tys. zł), a świadczenia na rzecz osób fizycznych 0,04% (6,9 tys. zł).

Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 776-778, 828-857, 921-959, 1110, CD poz. 914)

W 2022 r. uruchomiono 12 rezerw celowych w łącznej kwocie 2 329,4 tys. zł. Dziesięć z nich dotyczyło budżetu środków europejskich¹⁰ i przeznaczone były na realizację projektu pn.: „Po pierwsze pacjent – działania Rzecznika Praw Pacjenta na rzecz poprawy jakości usług zdrowotnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020; jedna rezerwa przeznaczona była na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi – podział rezerwy celowej na zwiększenie wynagrodzeń wynikające ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych w 2022 r.¹¹; jedna na sfinansowanie nagrody jubileuszowej osoby zajmującej wyższe stanowisko państwowe, zatrudnionej w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta¹². Środki z rezerw nie zostały wykorzystane w łącznej kwocie 99,7 tys. zł. Przyczyny niewykorzystania wszystkich środków z rezerw to: przesunięcie części zadań związanych z realizacją projektu „Po pierwsze pacjent – działania Rzecznika Praw Pacjenta na rzecz poprawy jakości usług zdrowotnych” do realizacji na 2023 r., wypłata wynagrodzeń w niższej kwocie niż ujęta w rezerwie.

(akta kontroli str. 779-782, 1110, CD poz. 910)

W związku z opóźnieniami w realizacji zadań i nadmiarem środków Rzecznik, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³, podjął cztery decyzje o blokowaniu wydatków planowanych na 2022 r. na łączną kwotę 150,0 tys. zł, co stanowiło 0,9% planowanych wydatków.

Wszystkie blokady dotyczyły niewykorzystania środków na realizację projektu "Po pierwsze pacjent – działania Rzecznika Praw Pacjenta na rzecz poprawy jakości usług zdrowotnych" w wyniku przesunięcia części zadań do realizacji na 2023 r.

⁹ Rzecznik realizował projekt „Po pierwsze pacjent – działania Rzecznika Praw Pacjenta na rzecz poprawy jakości usług zdrowotnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, którego współfinansowanie wynosiło 15,8%.

¹⁰ Pięć rezerw poz. 8, pięć poz. 98.

¹¹ Poz. 19.

¹² Poz. 21.

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.

Szczegółowym badaniem, na podstawie doboru celowego, objęto dwie decyzje, na podstawie których zablokowano planowane wydatki w kwocie 24,0 tys. zł (16,0% wszystkich dokonanych blokad). Decyzje te Rzecznik podjął niezwłocznie od powzięcia informacji, że wydatek nie zostanie zrealizowany.

(akta kontroli str. 783-784, 1110, CD poz. 910)

W 2022 r. Rzecznik nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów wiążącego polecenia wpłaty środków pieniężnych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*¹⁴.

(akta kontroli str. 169-175)

Badanie próby dowodów i zapisów księgowych przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (badanie zgodności) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji. Losowanie przeprowadzono statystyczną metodą monetarną (MUS) polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości. Z powyższego zbioru dokonano wyboru zapisów odpowiadających pozycji księgi głównej, z pominięciem wydatków płacowych oraz wydatków pozapłacowych dotyczących lokalnych podatków i opłat. Z populacji 504 dowodów, o wartości 4654,8 tys. zł, wylosowano 44 o wartości 2236,3 tys. zł, stanowiącej 13,0% kwoty wszystkich zrealizowanych w 2022 r. wydatków.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym. Zapisy księgowe zawierały elementy wymagane przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*¹⁵, były sprawdzalne, zostały ujęte w księgach rachunkowych w sposób trwały, według właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej oraz z uwzględnieniem chronologii zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Ponadto stwierdzono, że wszystkie faktury zawierały potwierdzenie dokonania sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, a także właściwe dekretacje i były zatwierdzane przez osoby do tego upoważnione. Dokumenty zostały ujęte na kontach rozrachunkowych, a zapisów dokonano zgodnie z dekretacjami. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zrealizowanych wydatków objętych badaną próbą.

(akta kontroli str. 453-489, 744-746, 959, 1099-1110, CD poz. 295-908, 910, 914)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich w 2022 r. wyniosły 2996,7 tys. zł i stanowiły 95,2% planu (3146,8 tys. zł), w tym wydatki w ramach współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wyniosły 474,4 tys. zł. Wydatki przeznaczono na realizację projektu „Po pierwsze pacjent – działania Rzecznika Praw Pacjenta na rzecz poprawy jakości usług zdrowotnych” w zakresie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

(akta kontroli str.779-781,858-890, 1110, CD poz. 914)

¹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 658.

¹⁵ T.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 120.

2.3 Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wydatki na wynagrodzenia brutto w 2022 r. wyniosły 10 728,2 tys. zł¹⁶ i w porównaniu do roku 2021 (9969,9 tys. zł) wzrosły o 7,6%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na osobę w 2022 r. wyniosło 8,9 tys. zł, o 23,6% więcej niż w 2021 r. (7,2 tys. zł).

Przeciętne wynagrodzenie brutto członków korpusu służby cywilnej wzrosło o 24,5%, z 7,3 tys. zł w 2021 r. do 9,1 tys. zł w roku 2022.

Na nagrody w 2022 r. wydatkowano 1335,7 tys. zł. Rzecznikowi i jego zastępcy nie przyznano nagród. Liczba przyznanych i wypłaconych nagród wynosiła 289. Średnia kwota wypłaconych łącznie w 2022 r. nagród wyniosła 4,6 tys. zł brutto.

Przeciętne zatrudnienie w Biurze, według Rb-70, w 2022 r. wyniosło 101 osób i było o 24 osoby niższe od planowanego i o 15 osób niższe niż w 2021 r. Jednocześnie liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia w 2022 r. wzrosła o dziewięć osób w porównaniu z 2021 r.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że przyczyną niższego zatrudnienia w 2022 r. była bardzo duża fluktuacja pracowników Biura oraz że w 2020 r. rotacja w Urzędzie wynosiła 27,2%, w 2021 r. 32%, a w 2022 r. aż 36,2%. Poinformował, że *przeprowadzona w Biurze analiza przyczyn odejść (ankiety exit interview) wskazała na: nieadekwatne do zakresu obowiązków wynagrodzenie oraz przemęczenie*. Dyrektor Generalny przekazał, że działania, które Rzecznik podjął w celu zmniejszenia rotacji to:

- zatrudnienie od 1 maja 2021 r. menadżera do spraw HR, uproszczenie rekrutacji, wdrożenie procedury onboardingowej (plan adaptacji, vademecum dla nowego pracownika, „Buddy” - kolega z pracy),
- Arkusz Informacji Zwrotnej o Przełożonym – anonimowa ankieta postrzegania przez podwładnych pracy menadżerów,
- benefity pozapłacowe dotyczące „work life balance”: dodatkowy dzień wolny na badania profilaktyczne, 4 h wolnego w ramach „happy hours” dla zdrowia, parking dla pracowników, strefa relaksu/odświeżenia się, możliwość bezpłatnego skorzystania z porad psychologicznych, elastyczne godziny rozpoczynania pracy, działania promujące zdrowy styl życia (Onko-tour),
- realizacja bogatego programu szkoleniowego dla pracowników BRPP, współfinansowanego przez EFS w ramach projektu pt. *Po pierwsze pacjent – działania Rzecznika Praw Pacjenta na rzecz poprawy jakości usług zdrowotnych*”.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że przyczyną wzrostu liczby osób, z którymi Biuro zawarło umowy zlecenia była *potrzeba uzyskania opinii medycznych w sprawach prowadzonych przez Rzecznika, a także zróżnicowanie spraw wymagających niekiedy opinii wąkospecjalistycznych, np. neurochirurgia, chirurgia plastyczna, neonatologia, kardiochirurgia, onkologia, ginekologia operacyjna. Poszczególne osoby to specjaliści z różnych dziedzin medycyny, a ich liczba była podyktowana potrzebami określonego rodzaju opinii*.

(akta kontroli str.13-14, 169-177, 786-788, 791, 1110, CD poz. 911, 914-915)

Analiza obowiązujących w 2022 r. umów cywilnoprawnych wykazała, że w przypadku dwóch osób umowy zlecenia zostały zawarte z pracownikami, mimo że rodzaj pracy

¹⁶ Zgodnie z przepisami § 16 pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wykonanie wynagrodzeń osobowych, uposażeń oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego – wydatków klasyfikowanych w § 401-407 i 479-480 klasyfikacji budżetowej, od początku roku do końca okresu sprawozdawczego. Nie uwzględnia się wypłat wynagrodzeń finansowanych z PFRON oraz Funduszu Pracy.

oraz czas i miejsce wykonywania pracy przez te osoby wskazywały na obowiązek zatrudnienia ich na podstawie stosunku pracy (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 13-168, 1110, CD poz. 911, 914-915)

Biuro w 2022 r. zatrudniało 21 Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego. Od 2018 r. następował systematyczny spadek ich liczby¹⁷. Z uzasadnienia do ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, punktu 3 – „Ocena skutków regulacji” wynikało, że docelowa liczba Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego powinna wynieść 50 osób. Jednemu Rzecznikowi przypadało średnio 10 placówek ochrony zdrowia¹⁸.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: *w newralgicznym momencie działania Departamentu ds. Zdrowia Psychicznego¹⁹ fluktuacja przekraczała 50% i zagrażała ciągłości wykonywania zadań na rzecz pacjentów psychiatrycznych i leczenia uzależnień. Obecnie w Departamencie ds. Zdrowia Psychicznego zatrudnionych było 23 Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego. Wyjaśnił też, że Rzecznik nieustannie dokłada starań, aby kadra pełniąca obowiązki Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego sukcesywnie się zwiększała, aby zapewnić pacjentom każdego podmiotu leczniczego w Polsce dostęp do pracowników Biura. Ponadto w Centrali Biura Rzecznika Praw Pacjenta w Departamencie ds. Zdrowia Psychicznego utworzono stanowisko specjalisty ds. przestrzegania praw pacjenta w podmiotach leczenia uzależnień. Tym samym Rzecznicy Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego nie podejmują już spraw z zakresu leczenia uzależnień. Wyjaśnił, że każdy pracownik pełniący funkcję Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego realizuje swoje zadania średnio w ośmiu podmiotach. Osobiście w podmiocie swoją funkcję Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego wykonuje od dwóch dni w tygodniu do 1 x w roku według ustalonego z przełożonym harmonogramu oraz niestandardowo 1-2 razy w ciągu roku, jako wyjazdy nieustalone wcześniej z podmiotem. Intensywność pobytu Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego w danym podmiocie ustalana jest na podstawie wielkości podmiotu, wykonywanych przez niego zadań oraz identyfikowanych problemów w przestrzeganiu praw pacjenta i konieczności podejmowania działań edukacyjnych. Jest też możliwość wyznaczenia dodatkowych osobistych wizyt w podmiocie. Codziennie Rzecznicy dostępni są dla wnioskodawców pod wskazanym we wszystkich podmiotach osobistym numerem telefonu, mailem lub istnieje stała możliwość zgłoszenia sprawy na TIP lub adres mailowy oraz do kancelarii RPP. Przekazał, że monitorowanie pracy poszczególnych Rzeczników odbywa się głównie poprzez akceptację harmonogramu pracy z bieżącym uwzględnianiem koniecznych zmian. Dodatkowo wdrożono comiesięczną indywidualną tabelę statystyczną z realizacji obowiązków i procedowanych zadań przez rzeczników, prowadzone są także systematyczne rozmowy z pracownikami i średnio cotygodniowe spotkania całego zespołu z kierownictwem Departamentu.*

(akta kontroli str. 169-176, 1110, CD poz. 912)

Od lipca 2021 r. ogólnopolską infolinię Rzecznika obsługiwała firma zewnętrzna. Dyrektor Generalny poinformował, że w związku z epidemią COVID-19 wystąpił wzrost zapotrzebowania obywateli na wsparcie i pomoc ze strony Rzecznika Praw Pacjenta, co wiązało się ze zwiększeniem liczby zgłoszeń na infolinię. W 2019 r.

¹⁷ W 2018 r. zatrudnionych było 48, w 2019 r. - 46, w 2020 - 35, w 2021 - 27 Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego.

¹⁸ Z danych uzyskanych w toku kontroli wynika, że Rzecznicy mają pod opieką 212 placówek.

¹⁹ W którym zatrudnieni są Rzecznicy Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego.

pracownicy infolinii przeprowadzili 66 650 rozmów, natomiast w 2021 r. - 133 212 rozmów. Nieoczekiwany i trudny do przewidzenia wzrost liczby osób kontaktujących się z Biurem spowodował konieczność pilnego zamówienia usługi zewnętrznej wspierającej obsługę obywateli w ramach infolinii Rzecznika Praw Pacjenta. Wyjaśnił, że decyzję o nawiązaniu współpracy z firmą zewnętrzną świadcząca usługi outsourcingowe na infolinii podjęto m.in. na podstawie następujących przesłanek:

- a) wzrostu ilości połączeń w trakcie epidemii COVID-19,
- b) analizy finansowej,
- c) analizy pozytywnych doświadczeń innych instytucji korzystających ze wsparcia outsourcingowych firm zewnętrznych, w głównej mierze doświadczenia Narodowego Funduszu Zdrowia,
- d) szacowania rynku pod względem ofert zapewniających dodatkowo jakość merytoryczną (doświadczenie konsultantów firmy zewnętrznej w obsłudze infolinii medycznych i/lub administracji państwowej).

Dyrektor Generalny dodał, że: *w 2022 r. ilość przeprowadzonych rozmów na infolinii nadal utrzymała się na prawie 70% wzroście w porównaniu do roku sprzed epidemii.*

(akta kontroli str. 178-449, 1110, CD poz. 917-920)

2.4 Zamówienia publiczne

Opis stanu
faktycznego

W planie zamówień publicznych na 2022 r. Biuro ujęło trzy zamówienia w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 ustawy *Prawo zamówień publicznych*, a po dokonaniu zmian, sześć zamówień, w wyniku których zawarto umowy na łączną kwotę 1560,9 tys. zł. Biuro zawarło również 36 umów po udzieleniu zamówień z wyłączeniem Pzp oraz zrealizowało 193 wydatki na podstawie Regulaminu dokonywania wydatków i zawierania umów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta²⁰, na łączną kwotę 1508,9 tys. zł.

Badaniem objęto postępowanie o najwyższej wartości umowy, przeprowadzone w trybie podstawowym:

- „Świadczenie obsługi telefonicznej informacji pacjenta Rzecznika Praw Pacjenta”, postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji. Wartość udzielonego zamówienia: 571,7 tys. zł;

i cztery o najwyższej wartości, przeprowadzone na podstawie Regulaminu wydatków, z wyłączeniem stosowania Pzp, tj.:

- „Zakup samochodu elektrycznego” – wartość udzielonego zamówienia: 137,0 tys. zł;

- Usługi sprzątania Biura – wartość udzielonego zamówienia: 105,8 tys. zł;

- Świadczenie usług pocztowych dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta – wartość udzielonego zamówienia: 137,5 tys. zł;

- Świadczenie usług drogą elektroniczną polegające na umożliwieniu korzystania z subskrypcji o nazwie: Microsoft 365 Business Standard oraz Microsoft Business Basic przez 12 miesięcy – wartość udzielonego zamówienia: 82,0 tys. zł.

Zamówienia na świadczenie usług pocztowych i zakup samochodu elektrycznego zostały zrealizowane zgodnie z treścią zawartych umów. W przypadku trzech pozostałych do zakończenia czynności kontrolnych umowy nadal były realizowane.

Zamówienie publiczne przeprowadzone w trybie podstawowym zostało udzielone z naruszeniem przepisów Pzp. Stwierdzono dwie nieprawidłowości polegające na nieterminowym przekazaniu informacji do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o złożonych ofertach oraz nieujęciu zamówienia w planie postępowań o udzielenie

²⁰ Wprowadzony zarządzeniem nr 6/2021 Dyrektora Generalnego Biura Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu dokonywania wydatków i zawierania umów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta; dalej: *Regulamin wydatków*.

zamówień zamieszczonym na stronie internetowej Biura (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Zamówienie publiczne na świadczenie usług pocztowych dotyczących przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek w obrocie krajowym i zagranicznym dla Biura zostało przeprowadzone z wyłączeniem stosowania przepisów Pzp (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 453-482, 568-743)

2.5 Koszty energii elektrycznej

W okresie objętym kontrolą Biuro rozliczało trzy punkty poboru energii. Wydatki z tego tytułu wyniosły ogółem: w 2021 r. – 82,7 tys. zł, a w 2022 r. 68,6 tys. zł. Biuro nie miało umowy z Zakładem energetycznym. Opłaty były refakturowane²¹ przez wynajmującego w oparciu o podliczniki oraz proporcjonalną opłatę za moc przyłączeniową obliczaną proporcjonalnie w stosunku do zajmowanej powierzchni.

Analizowano zużycie energii elektrycznej i koszty jej dystrybucji²² oraz podjęto wprowadzanie oszczędności w wydatkach, osiągając 38% spadku zużycia energii w grudniu 2022 r. Do działań, które zaplanowano na rzecz zmniejszenia zużycia energii elektrycznej w grudniu 2022 r. oraz 2023 r. należały m.in. zminimalizowanie wykorzystania urządzeń klimatyzatorów, wymiana oświetlenia na energooszczędne LED, zwiększenie udziału pracy zdalnej, szkolenia dla pracowników z zasad efektywnego użytkowania energii.

(akta kontroli str. 747-771)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zawarto umowy zlecenia z dwiema osobami, mimo że rodzaj, czas i miejsce wykonywania pracy przez te osoby wskazywały na obowiązek zatrudnienia ich na podstawie stosunku pracy. W przypadku umowy zlecenia nr 22/2021 z 26 sierpnia 2021 r.²³, zgodnie z § 1 umowy, Zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac związanych ze wsparciem Departamentu Organizacyjno-Administracyjnego w Wydziale Organizacyjnym, w ramach których Zleceniobiorca będzie wykonywał rejestrowanie korespondencji wpływającej do Biura oraz przygotowanie dokumentacji do przekazania do składów chronologicznych. W przypadku umowy zlecenia nr 32/2021 z 2 listopada 2021 r.²⁴, zgodnie z § 1 umowy, Zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac związanych z rejestracją przez Kancelarię Zleceniodawcy korespondencji wpływającej oraz przygotowaniem dokumentacji do przekazania do składów chronologicznych.

Było to niezgodne z art. 22 §§ 1-1² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*²⁵, który stanowi, że przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Zatrudnienie na warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy,

²¹ Na podstawie §10 pkt.10.3 umowy najmu z 11 grudnia 2020 r.

²² Stosownie do art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2127, ze zm.).

²³ Aneks nr 1 z 30 sierpnia 2022 r.

²⁴ Aneks do umowy nr: 1 z 29 grudnia 2021 r., 2 z 28 stycznia 2022 r., 3 z 25 kwietnia 2022 r., 4 z 30 sierpnia 2022 r.

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, ze zm.

bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: *występująca od kilku lat rekordowa fluktuacja pracowników w administracji, w tym także w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta, może prowadzić do szeregu negatywnych skutków, a częste zmiany pracowników utrudniają ciągłość działań, co może prowadzić do spadku efektywności i wydajności w pracy, a w przypadku punktu kancelaryjnego, do paraliżu jednostki ze względu na brak rejestracji nowych wpływów. Nowi pracownicy potrzebują czasu, aby zapoznać się z zadaniami i procedurami administracyjnymi, co prowadzi do opóźnień i błędów w pracy. W szczególności dotyczy to pracowników kancelarii, których zadania są bardzo specyficzne i nie jest łatwo znaleźć pracownika, który będzie z zaangażowaniem realizował powtarzające się czynności, czy będzie dyspozycyjny w okresach większego natężenia wpływów.*

Wyjaśnił również, że w przypadku braku chętnych do pracy, zatrudnienie pracowników na umowy zlecenia może być korzystne dla pracodawcy, ponieważ umowa zlecenie daje większą elastyczność w zakresie zatrudniania pracowników niż umowa o pracę. Zleceniobiorcy nie posiadają stałego zakresu obowiązków i określonego czasu godzin pracy, choć zakres zlecenia wymaga pewnej systematyczności w realizacji przedmiotu umowy zlecenia. Poinformował, że Biuro podejmie działania zmierzające do zatrudnienia tych osób na podstawie umów o pracę.

Przed zakończeniem czynności kontrolnych osoby te zostały zatrudnione na podstawie umowy o pracę.

(akta kontroli str. 13-168,1110, CD poz. 911, 914-915)

2. W trakcie procedowania zamówienia publicznego pn. „Świadczenie obsługi telefonicznej informacji pacjenta Rzecznika Praw Pacjenta”²⁶ przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacje o złożonych ofertach z 6-dniowym opóźnieniem. Było to niezgodne z art. 81 ustawy *Prawo zamówień publicznych* oraz § 4 pkt 7a Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych²⁷, w myśl którego zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia odpowiednio ofert lub ofert dodatkowych albo ofert wstępnych lub ofert ostatecznych albo unieważnienia postępowania.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że przyczyną powstania nieprawidłowości było obciążenie pracą wydziału odpowiedzialnego m.in. za proces udzielania zamówień publicznych oraz liczne absencje pracowników.

NIK uważa, że Kierownictwo Urzędu zobowiązane jest organizować pracę Biura w taki sposób, aby przejściowe trudności kadrowe nie miały wpływu na realizację zadań.

(akta kontroli str. 453-482, 662-743)

3. Zamówienie publiczne pn. „Świadczenie obsługi telefonicznej informacji pacjenta Rzecznika Praw Pacjenta”²⁸ nie zostało ujęte w planie postępowań o udzielenie

²⁶ Nr postępowania 206.1.6.2022.

²⁷ Dz.U. z 2020 r. poz. 2406.

²⁸ Nr postępowania 206.1.6.2022.

zamówień zamieszczonym na stronie internetowej Biura Rzecznika Praw Pacjenta. Naruszało to art. 23 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 4 ustawy *Prawo zamówień publicznych*, który stanowił, że *plan postępowań o udzielenie zamówień zamieszcza się w Biuletynie Zamówień Publicznych (...), oraz na stronie internetowej zamawiającego; zamawiający zapewnia aktualność planu postępowań o udzielenie zamówień; aktualizację planu zamieszcza się w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej zamawiającego.*

Zamówienie publiczne zostało ujęte jedynie w planie zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że nieprawidłowe zamieszczenie zamówienia było spowodowane błędem w nazwie rozszerzenia pliku, który nie był widoczny w panelu redakcyjnym serwisu gov.pl. Poinformował, że po pozyskaniu informacji od kontrolerów Najwyższej Izby Kontroli w zakresie braku widoczności planu na stronie internetowej podjęto natychmiastowe działania mające na celu weryfikację stanu publikacji.

W trakcie kontroli publikacja planu zamówień publicznych została zaktualizowana i upubliczniona na stronie internetowej zamawiającego.

Zdaniem NIK, problemy techniczne leżące po stronie infrastruktury informatycznej nie zwalniają Kierownictwa Urzędu od obowiązku bieżącego ich weryfikowania.

(akta kontroli str. 453-482, 662-743)

4. Zamówienia pn. „Świadczenie usług pocztowych w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek w obrocie krajowym i zagranicznym dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta w Warszawie”²⁹ udzielono z pominięciem przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Było to niezgodne z art. 275 pkt 1 w zw. z art. 359 pkt 2 ustawy *Prawo zamówień publicznych*, które nakazywały zastosowanie trybu przewidzianego w ustawie, ponieważ szacowana wartość zamówienia wynosiła 149,6 tys. zł i była wyższa od ustawowego progu zwalniającego z zastosowania ustawy.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że zamówienia udzielono z pominięciem przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*, ze względu na błąd popełniony przez pracownika dokonującego szacowania zamówienia. Wskazał, że: *wybór wykonawcy usług pocztowych - Poczty Polskiej S.A., w żaden sposób nie naruszył zasady uczciwej konkurencji lub zasady równego traktowania wykonawców. Procedury związane z wyłonieniem wykonawcy usług pocztowych w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek w obrocie krajowym i zagranicznym dla Biura były zgodne z regulacjami wewnętrznymi Biura w zakresie zawierania umów, a potencjalni inni wykonawcy mogli zapoznać się z ogłoszeniem oferty na stronie internetowej Biura i złożyć swoją ofertę.* Poinformował, że kwota udzielonego zamówienia na usługi pocztowe w 2022 r. stanowiła około 0,7% całego budżetu jednostki, a błędna decyzja w zakresie braku kwalifikacji postępowania jako zamówienia publicznego nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa. Błąd ten nie wpłynął również na wybór wykonawcy oraz ostateczną wartość zamówienia. Przekazał, że w Biurze zostaną wprowadzone działania naprawcze, polegające na udziale przedstawiciela Departamentu Prawnego w procesie zamówień publicznych, w tym zastosowania trybu zamówień publicznych.

W ocenie NIK udzielenie zamówienia z całkowitym pominięciem przepisów ustawy Pzp świadczy o niedostatecznym nadzorze nad procesem udzielania zamówień

²⁹ Sygn. RzPP-DOA-WAD.261.2.2.2022.

publicznych. Kwota 131,5 tys. zł na usługi pocztowe została wydatkowana z naruszeniem prawa.

(akta kontroli str. 453-482, 612-661, 696-743)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w zakresie wydatków Biura Rzecznika Praw Pacjenta.

Biuro w 2022 r. zrealizowało wydatki zgodnie z planem wydatków na zakupy i usługi, służące realizacji celów jednostki. Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych do tej ustawy.

W wyniku analizy postępowań o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym, stwierdzono naruszenia przepisów ustawy Pzp, a także udzielono zamówienia z pominięciem ustawy, pomimo braku istnienia faktycznych przesłanek dokonania takiego wyłączenia. Wystąpiły przypadki zawierania umów cywilnoprawnych na realizację bieżących zadań, które w istocie powinny być wykonywane w ramach umów o pracę.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta części 66 – Rzecznik Praw Pacjenta i sprawozdań jednostkowych Biura Rzecznika Praw Pacjenta:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach Biura były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 774-954, 1099,1110, CD poz. 295-298, 916)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach oraz zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

B. Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych

1. Wykonanie planu finansowego Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych

Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych to państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest Rzecznik Praw Pacjenta. Ze środków Funduszu Rzecznik wypłacał świadczenia kompensacyjne na rzecz osób, które w wyniku szczepienia ochronnego doznały poważnych działań niepożądanych. Fundusz Kompensacyjny został utworzony 27 stycznia 2022 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw³⁰.

W 2022 r. do Rzecznika Praw Pacjenta wniesiono 1428 wniosków o przyznanie świadczenia kompensacyjnego, z czego 1426 wniosków dotyczyło szczepień przeciwko COVID-19. Dwa wnioski odnosiły się do szczepień nieobjętych zakresem Funduszu, w związku z czym zostały pozostawione bez rozpatrzenia.

Rzecznik wszczął postępowanie w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego w 893 sprawach. Z kolei w 462 sprawach odmówiono wszczęcia postępowania na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, a 24 wnioski pozostawiono bez rozpoznania w związku z nieuzupełnieniem braków formalnych. Według stanu na 31 grudnia 2022 r., w odniesieniu do 42 wniosków oczekiwano na uzupełnienie braków formalnych, a w przypadku sześciu wniosków trwała wstępna analiza sprawy.

W 2022 roku Rzecznik zakończył rozpatrywanie 1248 spraw, co odpowiadało 87,4% ogółu wniesionych wniosków. Do rozpatrzenia na kolejny okres pozostało 180 spraw, w tym 133, w których toczyło się postępowanie.

Łączna kwota przyznanych świadczeń wyniosła 3702,4 tys. zł. Średnia kwota przyznana na rzecz jednego uprawnionego to 19,8 tys. zł.

Przyznane kwoty odpowiadały wysokości świadczeń przewidzianych w ustawie, czyli od 3,0 do 100,0 tys. zł (maksymalną kwotę przyznano na rzecz pięciu uprawnionych).
(akta kontroli str.1095 CD poz. 001)

1.1 Wykonanie planu przychodów

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym Funduszu na 2022 r. ujęto przychody Funduszu w kwocie 10 350,0 tys. zł. Zrealizowane przychody wyniosły 10 543,9 tys. zł, z czego 10 000,0 tys. zł stanowiła wpłata z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, 402,0 tys. zł stanowiły odsetki bankowe, a 141,9 tys. zł opłata za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego.

Na koniec 2022 r. należności Funduszu wyniosły 0,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 896-912, 1058-1063, 1110, CD poz. 913)

Plan przychodów z tytułu odsetek bankowych wynosił 200,0 tys. zł, a wykonanie – 402,0 tys. zł. Z uwagi na fakt, że 2022 r. był pierwszym rokiem działania Funduszu, nie ma danych porównawczych. Odsetki były naliczane od salda rachunku Funduszu przekazanego w depozyt Ministra Finansów, dopisywane każdego dnia roboczego. W pierwotnym planie wysokość odsetek została zaplanowana na poziomie 50,0 tys. zł, a w czerwcu 2022 r. plan został zwiększony do 200,0 tys. zł. Dyrektor

³⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 64.

Departamentu Prawnego Zastępujący Dyrektora Generalnego przekazał, że zaplanowanie odsetek na tym poziomie było wynikiem ostrożności w przypadku, gdyby wypłata świadczeń kompensacyjnych osiągnęła planowaną wartość. Wysokość salda była uzależniona m.in. od ilości wpłat od złożenia wniosku oraz liczby i wysokości wpłat świadczeń kompensacyjnych.

(akta kontroli str. 896-912, 1058-1063, 1110, CD poz. 913)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2 Wykonanie planu kosztów

Opis stanu
faktycznego

Koszty realizacji zadań Funduszu w 2022 r. wyniosły 3 678,7 tys. zł i były niższe od planowanych o 6 084,4 tys. zł, tj. o 62,3%. Środki Funduszu wydatkowano na:

- 1) wypłatę świadczeń kompensacyjnych w kwocie 3 448,6 tys. zł,
- 2) koszty własne w kwocie 200,03 tys. zł, w tym wynagrodzenia bezosobowe 137,4 tys. zł, pozostałe 62,6 tys. zł,
- 3) wydatki na zakupy inwestycyjne w kwocie 30,0 tys. zł.

Plan kosztów wyniósł 9 763,0 tys. zł, a wykonanie 3 678,7 tys. zł. Dyrektor Departamentu Prawnego Zastępujący Dyrektora Generalnego przekazał, iż: *przyczyną znaczącej różnicy wykonania w stosunku do planu wykonania kosztów, stanowiącego jedynie 37,7% planu był fakt, iż 2022 r. był pierwszym rokiem działania Funduszu. Treść pierwszego planu finansowego została oparta na założeniach Oceny Skutków Regulacji rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1449), na którym wzorował się poselski projekt ustawy (o analogicznej treści przepisów dotyczących Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych), ostatecznie przyjęty przez Parlament (druk sejmowy nr 1818). Na tej podstawie przyjęto, że szacunkowa liczba wniosków, które wpłyną do Rzecznika w 2022 r., zamknie się w liczbie 1000, a łączna wartość przyznanych świadczeń wyniesie 9 400 tys. zł. (OSR szacował, że świadczenie zostanie przyznane 372 osobom).*

(akta kontroli str. 896-912, 1058-1074, 1110, CD poz. 913)

Stan Funduszu na koniec 2022 r. wyniósł 6865,2 tys. zł, w tym 6864,8 tys. zł stanowiły środki pieniężne, które w całości przekazano na depozyty overnight oraz należności w kwocie 0,4 tys. zł.

Zobowiązania nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 896-912, 1058-1074, 1110, CD poz. 913)

Badanie próby dowodów i zapisów księgowych przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (badanie zgodności) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji. Losowanie przeprowadzono statystyczną metodą monetarną (MUS) polegającą na doborze elementów próby z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do ich wartości. Z powyższego zbioru dokonano wyboru zapisów odpowiadających pozycji księgi głównej, z pominięciem wydatków placowych oraz wydatków pozapłacowych dotyczących lokalnych podatków i opłat. Z populacji 235 dowodów, o wartości 3 666,9 tys. zł, wylosowano 46 o wartości 1 989,9 tys. zł, stanowiącej 54,1% kwoty wszystkich zrealizowanych w 2022 r. wydatków.

Analiza wydatków wykazała, że wydatki ponoszone były w sposób gospodarny i celowy, skalkulowano je i udokumentowano w sposób rzetelny, na cele i zadania wskazane w ustawie powołującej Fundusz.

W 10 z 43 zbadanych wydatków dotyczących przyznania świadczenia kompensacyjnego, decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego i jego wysokości zostały wydane z naruszeniem dwumiesięcznego terminu określonego w art. 17g ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o *zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*³¹ (Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

W 15 z 43 analizowanych wydatków, opinie Zespołu dotyczące przyznania świadczenia kompensacyjnego, zostały wydane w terminach przekraczających miesiąc od dnia udostępnienia członkom Zespołu kompletnego wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego wraz z innymi niezbędnymi do wydania opinii dokumentami. Było to niezgodne z art. 17g ust. 2 ustawy o *zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* oraz z § 7 ust. 6 Regulaminu Zespołu³² (Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str.961-1015, 1025-1057, 1068-1080, 1095-1099, 1138-1142, 1095-1099, CD poz. 002-295)

W 2022 r. Rzecznik nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów wiążącego polecenia wpłaty środków pieniężnych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 65 ust 16 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o *zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw*³³.

(akta kontroli str.1058-1063)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 10 z 43 zbadanych wydatków, decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego i jego wysokości³⁴ zostały wydane z naruszeniem dwumiesięcznego terminu, o którym mowa w art. 17g ust. 3 ustawy o *zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*, zgodnie z którym *decyzja administracyjna w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego i jego wysokości albo odmowy przyznania tego świadczenia jest wydawana w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania kompletnego wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego*. Opóźnienie wynosiło kolejno: 60, 86, 72, 42, 71, 59, 60, 53, 65, 56 dni.

Łączna kwota wydatków z tytułu wydanych decyzji administracyjnych w tych sprawach wyniosła 457,0 tys. zł, co stanowiło 23,4% badanych wydatków dotyczących przyznania świadczenia kompensacyjnego.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: *art. 17g ust. 3 ww. ustawy to przepis szczególny wobec ogólnych terminów załatwienia sprawy przewidzianych w art. 35 § 1-3a k.p.a. (vide art. 35 § 4 k.p.a.). Stosownie do art. 35 § 5 k.p.a., do terminu załatwienia sprawy wynikającego z przepisu szczególnego nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów doręczenia, okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu*. Wyjaśnił też,

³¹ Tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, dalej: ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

³² Ustanowionego Zarządzeniem nr 6/2022 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 8 marca 2022 r. w sprawie Regulaminu Zespołu do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych; zmieniony Zarządzeniem nr 5/2023 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie Regulaminu Zespołu do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych.

³³ Dz. U. z 2020 r. poz. 658.

³⁴ Znak RzPP-DPR-WPL.431: 341, 781, 856, 887, 927, 714, 938, 989, 668, 899.2022.

że do dwumiesięcznego terminu na wydanie decyzji nie wlicza się terminu wydania opinii przez Zespół, gdyż jest to obligatoryjna w tym postępowaniu czynność, związana ze sporządzeniem specjalistycznej opinii przez organ pomocniczy działający przy organie administracji prowadzącym postępowanie. Wyjaśnił też, że kolejne terminy, których nie wlicza się do wskazanego na wstępie terminu na wydanie opinii, są związane z realizacją przez Rzecznika obowiązku umożliwienia stronie przed wydaniem decyzji wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, co wynika z art. 10 § 1 k.p.a. Zdaniem Dyrektora Generalnego wydanie decyzji po upływie np. 105 czy 120 dni od skompletowania wniosku, nie świadczy o nieprawidłowości w działaniu Rzecznika.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska, iż do dwumiesięcznego terminu nie wlicza się okresu na wydanie opinii przez Zespół, gdyż art. 17g ust. 3 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi jednoznacznie wskazuje na termin wydania decyzji od dnia otrzymania kompletnego wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego.

Dni opóźnienia zostały wyliczone z uwzględnieniem terminu umożliwienia stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także nie uwzględniały okresu kompletowania wniosków o przyznanie świadczeń kompensacyjnych.

(akta kontroli str. 960-992, 1016-1063, 1095-1099, CD poz. 002-295)

2. W 15 z 43 badanych wydatków, opinie Zespołu, w sprawach dotyczących przyznania świadczenia kompensacyjnego³⁵, zostały wydane w terminach przekraczających miesiąc od dnia udostępnienia członkom Zespołu kompletnego wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego wraz z innymi niezbędnymi do wydania opinii dokumentami, co było niezgodne z art. 17g ust. 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zgodnie z którym Zespół wydaje opinię w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego. Działanie to było również niezgodne z § 7 ust. 6 Regulaminu Zespołu, zgodnie z którym: Zespół wydaje kompletną opinię niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia udostępnienia członkom Zespołu wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego wraz z innymi niezbędnymi do wydania opinii dokumentami.

Opóźnienie wynosiło kolejno: 2, 8, 5, 25, 11, 33 (opinia uzupełniająca), 8, 23 (opinia uzupełniająca), 22, 36, 66, 22, 43, 8, 60, 40, 55 dni.

Łączna kwota wydatków z tytułu decyzji o przyznaniu świadczenia kompensacyjnego wydanych na podstawie przedmiotowych opinii wyniosła 665,2 tys. zł, co stanowiło 34,0% badanych wydatków dotyczących przyznania świadczenia kompensacyjnego.

Dyrektor Departamentu Prawnego Zastępujący Dyrektora Generalnego wyjaśnił, że z uwagi na bardzo dużą liczbę wniosków o przyznanie świadczenia kompensacyjnego, która wpłynęła do Rzecznika Praw Pacjenta w pierwszych tygodniach i miesiącach po wejściu w życie ustawy, znacząco przekraczając szacunki zawarte w OSR, Zespół nie był w stanie wydać opinii we wszystkich przekazanych do niego sprawach z zachowaniem wskazanego w ustawie instrukcyjnego terminu 30 dni.

Wyjaśnił, że: członkowie Zespołu nie są pracownikami Biura Rzecznika Praw Pacjenta i nie podlegają Rzecznikowi merytorycznie ani organizacyjnie. Udział w posiedzeniach Zespołu jest dla nich zajęciem dodatkowym, realizowanym obok

³⁵ Znak RzPP-DPR-WPL.431: 465, 631, 418, 95, 781, 856, 887, 927, 714, 938, 989, 1049, 668, 1170, 899.2022.

bardzo odpowiedzialnych i pracowitych funkcji zawodowych. Stąd też w praktyce nie było możliwe odbycie przez Zespół większej liczby posiedzeń niż miały miejsce w omawianym okresie. Gdyby Zespół jeszcze mocniej zintensyfikował swoją działalność, odbiłoby się to z pewnością bardzo negatywnie na merytorycznej jakości jego pracy, grożąc negatywnymi konsekwencjami dla adresatów decyzji, a w dalszej kolejności – Skarbu Państwa (koszty spraw przegranych przed sądami administracyjnymi, odsetek za opóźnienie itd.).

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska, że: *członkowie Zespołu nie podlegają Rzecznikowi merytorycznie ani organizacyjnie*, ponieważ zgodnie z art. 17d ust. 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, Zespół do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych działa przy Rzeczniku Praw Pacjenta, a ponadto zgodnie z art. 17d ust. 3 tej ustawy, obsługę administracyjną Zespołu zapewnia Rzecznik Praw Pacjenta. Z kolei w myśl art. 17d ust. 5 tej ustawy, w skład Zespołu wchodzi sześciu członków powoływanych i odwoływanych przez Rzecznika Praw Pacjenta na pięcioletnią kadencję.

(akta kontroli str. 961-1015, 1025-1057, 1068-1080, 1095-1099, 1138-1142, 1095-1099, CD poz. 002-295)

1.3 Gospodarowanie wolnymi środkami

Stan Funduszu na koniec 2022 r. wynosił 6865,2 tys. zł, w tym 6864,8 tys. zł stanowiły środki pieniężne, które w całości zostały przekazane w zarządzanie Ministrowi Finansów (depozyty overnight), zgodnie z art. 78d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz należności w kwocie 0,4 tys. zł.

Średnia kwota przekazania w zarządzanie Ministra Finansów wyniosła 9040,9 tys. zł. Przychód z tytułu zagospodarowania wolnych środków wyniósł 402,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 941-954, 1058-1067)

Płynność finansowa Funduszu nie była zagrożona. Wolne środki pozostające na rachunku Funduszu były przekazywane w depozyt Ministrowi Finansów. Każdorazowo na początek dnia roboczego depozyt był rozwiązywany i cała kwota plus wypracowane odsetki były stawiane do dyspozycji Funduszu.

Nie wystąpiły przypadki zapłaty zobowiązań po terminie płatności, w sytuacji, gdy jednocześnie były środki na lokatach, jak również przypadki złożenia dyspozycji wcześniejszego zwrotu środków przekazanych w zarządzanie terminowe.

(akta kontroli str. 1058-1067)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

1.4 Realizacja zadań

Środki gromadzone przez Fundusz były w 2022 r. przeznaczone na cele określone w art. 17b pkt 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, tj. na: wypłaty świadczeń kompensacyjnych, zwroty opłat za złożenie wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego, koszty związane z prowadzeniem postępowań w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego, koszty bezpośrednio związane z bieżącym funkcjonowaniem Funduszu lub realizacją zadań.

W 2022 r. dokonano 141 wypłat świadczeń kompensacyjnych na łączną kwotę 3448,6 tys. zł. Planowano wypłatę świadczeń kompensacyjnych w kwocie 9400,0 tys. zł.

Dyrektor Departamentu Prawnego Zastępujący Dyrektora Generalnego wyjaśnił, że: *przyczyną znaczącej różnicy wykonania wypłaty w stosunku do planu wypłaty świadczeń kompensacyjnych był brak dokładnych danych w zakresie liczby*

i charakteru spraw, które potencjalnie spełniają przewidziane w ustawie szczegółowe warunki do przyznania świadczenia kompensacyjnego, jak i stopnia zainteresowania społecznego skorzystaniem z możliwości wniesienia wniosku do Rzecznika, przez co oszacowanie poziomu wydatków przeznaczonych w 2022 r. na wypłatę świadczeń, było niezmiernie trudne. W 2022 r. Rzecznik rozpatrzył 1246 spraw, a kryteria ustawowe do przyznania świadczenia kompensacyjnego zostały spełnione w 187 przypadkach, pozwalając na wydanie decyzji o przyznaniu świadczenia kompensacyjnego, na łączną kwotę 3702,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 941-954, 1058-1067, 1110, CD poz. 913)

Dyrektor Departamentu Prawnego Zastępujący Dyrektora Generalnego wyjaśnił, że Rzecznik dokonywał bieżącego pomiaru i oceny realizacji celów i zadań Funduszu, weryfikując wszystkie istotne z tej perspektywy wskaźniki. Wdrożony w Biurze system informatyczny (nakładka w systemie EZD PUW) pozwolił na szybkie agregowania szczegółowych danych statystycznych dotyczących spraw prowadzonych w ramach Funduszu, w tym liczby i charakterystyki wniesionych wniosków o przyznanie świadczenia, liczby wszczętych i toczących się postępowań, sposobu rozpatrzenia wniosków czy kwot przyznanych w oparciu o nieprawomocne decyzje. Mimo że liczba wniesionych wniosków przekroczyła szacowaną na wstępie wartość, to liczba spraw opiniowanych pozytywnie i kończących się decyzją o przyznaniu świadczenia była mniejsza od pierwotnie zakładanej, co skutkowało niższymi od zaplanowanych kosztami Funduszu. Środki Funduszu były na poziomie w pełni wystarczającym do realizacji jego zadań i nie odnotowano w tym względzie żadnych zagrożeń. Od strony przychodowej jednorazowe zasilenie Funduszu przez Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, a także odnotowywane wpływy z tytułu opłat za wniesieniu wniosku oraz odsetek, zapewniły poziom środków wyższy niż przewidywane koszty. Wypłata świadczeń kompensacyjnych oraz pozostałe koszty rozkładały się w czasie, a wynik prowadzonego w Biurze monitoringu nie dawał żadnych podstaw do stwierdzenia jakichkolwiek ryzyk dotyczących płynności finansowej Funduszu.

(akta kontroli str. 941-954, 1058-1067, 1110, CD poz. 913)

W ramach czynności związanych z prowadzeniem postępowań w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego, pracownicy Biura stosowali normy prawa powszechnie obowiązującego, wynikające z ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw, ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta³⁶, a także normy prawa wewnętrznie obowiązującego, tj. Regulamin Zespołu do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych oraz Regulamin organizacyjny dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta³⁷.

Przy Rzeczniku działał Zespół do spraw Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych, zgodnie z art. 17d ust. 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Zgodnie z art. 17d ust. 3 tej ustawy, obsługę administracyjną Zespołu zapewniał Rzecznik Praw Pacjenta.

³⁶ T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1876.

³⁷ Stanowiącym załącznik do zarządzenia Rzecznika Praw Pacjenta nr 1/2018 z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta; zmieniony zarządzeniem nr 11/2019 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 30 sierpnia 2019 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta; zmieniony zarządzeniem nr 1/2022 Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 14 stycznia 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego dla Biura Rzecznika Praw Pacjenta.

(akta kontroli str. 961-1015, 1025-1057, 1068-1080, 1095-1099, 1138-1142, 1095-1099, CD poz. 002-295)

W Regulaminie Zespołu nie zawarto postanowień dyscyplinujących dotyczących terminów wydawana przez Zespół opinii w sprawach o przyznanie świadczenia kompensacyjnego³⁸.

Rzecznik nie wyegzekwował od poszczególnych członków Zespołu potwierdzeń zapoznania się z Regulaminem Zespołu. Regulamin organizacyjny został przekazany drogą e-mail do członków Zespołu, jednak Rzecznik nie zobowiązał członków do przekazania potwierdzenia zapoznania się z tym dokumentem.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: *przepisy ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nie przyznają Rzecznikowi Praw Pacjenta uprawnienia do stosowania środków dyscyplinujących wobec członków Zespołu. W świetle art. 17d ust. 6 ustawy Rzecznik może jedynie odwołać członka Zespołu – w ściśle określonych przypadkach. Jednym z nich jest wskazane w pkt 5 tego przepisu uchylenie się od wykonywania zadań członka Zespołu albo ich nieprawidłowe wykonywanie. Zdaniem Dyrektora Generalnego, jakość merytoryczna sporządzanych opinii, zaangażowanie poszczególnych członków Zespołu w trakcie posiedzeń, a także liczba sporządzonych w okresie od marca do grudnia 2022 r. opinii, tj. 843, nie dawały podstaw do wyciągania takich wniosków i w konsekwencji odwołania któregoś z członków Zespołu czy też całego jego składu, co zresztą nie przyczyniłoby się do poprawienia omawianej sytuacji.*

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: *członkowie Zespołu z mocy samego prawa są związani regulaminem organizacyjnym określonym przez Rzecznika i opublikowanym w BIP, mając przy tym wiedzę, co do możliwych skutków prawnych wynikających z jego zawinionego nieprzestrzegania. Projekt regulaminu organizacyjnego został uzgodniony z Przewodniczącym Zespołu. W dniu podpisania przez Rzecznika zarządzenia w tej sprawie, tj. 8 marca 2022 r., regulamin organizacyjny został przesłany do wszystkich członków Zespołu za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także opublikowany w BIP na stronie Rzecznika, a jego skan został dodatkowo umieszczony w folderze dysku udostępnianym przez cały okres członkom Zespołu.*

(akta kontroli str. 961-1015, 1025-1057, 1068-1080, 1095-1099, 1138-1142, 1095-1099, 1143-1161, CD poz. 002-295)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych.

Ujawnione w trakcie kontroli nieprawidłowości, nie miały wpływu na realizację zadań Funduszu.

OBSZAR

2. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych:

- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2022 r. planu finansowego Funduszu (Rb-40),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33);
- z wykonania planu finansowego Funduszu w układzie zadaniowym (Rb-BZ2).

³⁸ Dalej: *opinia*.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 896-912, 941-954, 1058-1067, 1110, CD poz. 913)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe. Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o przychodach i kosztach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Ujawnione w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczące Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych, polegające na nieterminowym wydaniu opinii przez Zespół oraz decyzji w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego, w ocenie Izby były skutkiem niewystarczającego nadzoru nad organizacją realizacji ustawowych zadań w zakresie postępowania dotyczącego przyznania świadczenia kompensacyjnego. Zdaniem NIK, konieczne jest przeanalizowanie i dostosowanie wewnętrznych regulacji dotyczących organizacji pracy Biura do realizacji zadań wynikających z nadzoru nad Funduszem.

Wnioski

1. Zachowanie należytej staranności przy udzielaniu zamówień publicznych, w szczególności przy szacowaniu wartości zamówień w celu wyeliminowania przypadków nieuprawnionego wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp.
2. Spowodowanie terminowego wydawania opinii przez Zespół oraz terminowego wydawania decyzji w sprawie przyznania świadczenia kompensacyjnego.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie³⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

³⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

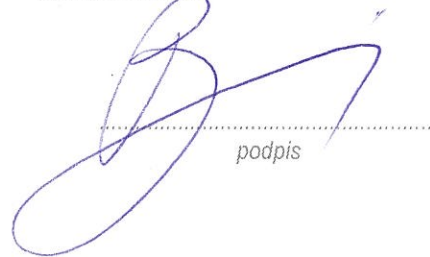
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 19 kwietnia 2023 r.

Prezes

Najwyższa Izba Kontroli

Marian Banaś

podpis